

Roma i els seus ports: el comerç de marbres amb Hispània septentrional

---

Principal Investigator(s):: Isabel Rodà, Anna Gutiérrez (ICAC-UAB), Aureli Álvarez (ICAC-UAB).

Collaborating Researcher(s) Eva Koppel (UAB), Montserrat Claveria (UAB), Sílvia González (UAB), Francesc Busquets (UAB), Joan Manel Asensio (UAB), Pilar Lapuente (UniZar), Hernando Royo (UniZar), Simon J. Keay (University Southampton/British School at Rome), Graeme P. Earl (University of Southampton/British School at Rome), Leif Isaksen (University of Southampton), Pedro Otiña, Joan H. Muñoz.

Dates: 01/09/2008 - 30/09/2009

Aquest projecte, seguint la línia marcada per la recerca desenvolupada des del Laboratori per a l'Estudi dels Materials Lapidis a l'Antiguitat (LEMLA) i la Unitat d'Estudis Arqueomètrics, gràcies al conveni específic de col·laboració entre l'ICAC i la UAB per als estudis arqueomètrics (signat el desembre del 2006), es centra en la potencialitat de l'estudi dels marmora (marbres i altres materials ornamentals) com a element per conèixer les rutes comercials i les xarxes de distribució a nivell del mediterrani occidental.

Aquest projecte, centrat en l'anàlisi de la matèria prima d'origen local (àmbit de l'actual Catalunya) emprada en epígrafs, escultura i altres objectes o per a la fabricació de plaques de revestiments d'època romana, compta amb un ajut per al finançament de projectes de recerca en l'àmbit de les Ciències Socials i les Humanitats Batista i Roca (codi 2008 PBR 0067), concedit per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya.

Els objectius principals del projecte són:

1. Aprofundir en la identificació de marbres i altres roques ornamentals (marmora) utilitzades en el territori de l'actual Catalunya (Hispània septentrional) mitjançant la combinació d'estudis arqueomètrics, arqueològics i artístics.
2. Aprofundir en l'ús d'aquestes evidències per a la identificació dels mecanismes i rutes de

distribució i comerç entre aquest territori i el centre neuràlgic de l'imperi romà (Roma i els seus ports), aprofitant tant la confluència que s'ha anat donant en els darrers anys entre l'equip de l'ICAC-UAB i l'equip liderat pel Prof. Simon J. Keay.

3. Difondre els resultats de les caracteritzacions i identificació dels materials lapidis recollits durant la realització d'aquest projecte mitjançant l'elaboració d'una base de dades exhaustiva que serà accessible en línia, seguint el model iniciat per l'equip britànic de la Universitat de Southampton amb el projecte «Stone in ARchaeology: towards a digital resource» que actualment es pot consultar a la pàgina web http://ads.ahds.ac.uk/catalogue/archive/stones_ahrb_2005/